

Jaarverslag 2025

**Raad voor Maatschappelijke en Demografische
Ontwikkeling gemeente Sluis**

Inhoud:

- 1. Voorwoord**
- 2. De RMDO**
- 3. De Koepels**
 - a. Koepel Zorg & Welzijn**
 - b. Koepel Demografie**
- 4. Uitgebrachte adviezen**
- 5. Relatie en samenwerking stads- en dorpsraden**
- 6. Overige activiteiten**
- 7. Financieel overzicht**
- 8. Bijlage**

1. Voorwoord

Met dit jaarverslag legt de RMDO gemeente Sluis verantwoording af voor de uitgevoerde activiteiten en uitgebrachte adviezen van het afgelopen jaar. De activiteiten en adviezen zijn op hoofdlijnen beschreven. De volledige adviezen en de reacties van de gemeente zijn te vinden op onze website www.rmdo-sluis.nl. De samenvatting van de Gemeentelijke Verordening, waarin de verantwoordelijkheden, taken en de werkwijze van de RMDO zijn vastgelegd, is bijgevoegd.

De RMDO is een verbindend platform tussen de inwoners van de gemeente Sluis en het college van Burgemeester en Wethouders en de gemeenteraad. De RMDO heeft de taak het college van B&W en de gemeenteraad gevraagd en ongevraagd advies te geven over onderwerpen die betrekking hebben op o.a. Zorg, Welzijn, Burgerparticipatie, Cultuur, Wonen, Sport, Recreatie en Toerisme Economie, Mobiliteit en over de gevolgen en mogelijkheden van krimp (ontgroening, vergrijzing, demografische ontwikkelingen) in de gemeente Sluis. De RMDO is niet bedoeld voor specifieke individuele belangenbehartiging maar kan wel een rol spelen in het signaleren van knelpunten waar burgers mee te maken krijgen en deze onder de aandacht brengen bij het college van B&W en/of de gemeenteraad.

De Raad heeft haar taken en verantwoordelijkheden goed kunnen uitvoeren en het is ons gelukt de gewenste adviezen over voorgenomen of bestaand gemeentelijk beleid uit te brengen zoals vastgelegd in de gemeentelijke Verordening.

Namens de RMDO,

Annie de Lijzer, voorzitter

2. RMDO

Bij de aanvang van 2025 bestond de RMDO uit 6 leden. In oktober 2025 startte Rick Dubbeldam als aspirant-lid. In de vergadering van december is besloten Rick Dubbeldam per 1 januari 2026 te benoemen als lid.

Behalve een beschrijving van de RMDO samenstelling, uitgebrachte adviezen en overige activiteiten in 2025, heeft de RMDO ook een samenvatting bijgesloten van de gemeentelijke Verordening (Bijlage 1). In deze Verordening zijn doelstelling, opdracht en spelregels beschreven die voor zowel de RMDO als de gemeente gelden. Deze zijn opgesteld op basis van nationale wetgeving en vastgesteld door het college en de gemeenteraad in de Verordening Burgerparticipatie en Maatschappelijke Ontwikkeling 2008.

In de vergadering van oktober is de RMDO door beleidsambtenaar Nina Albregtse bijgepraat over het onderwerp Burgerparticipatie. Toegelicht werden de uitkomsten van de Quick Scan Lokale Democratie. Hoe kijken inwoners, college- en raadsleden en ambtenaren naar het democratisch samenspel in de gemeente. In het vervolgtraject zal ook de Verordening van de RMDO besproken worden.

De Raad bestaat per 1 januari 2025 uit een onafhankelijk voorzitter, een secretaris en vier leden. Bij de samenstelling wordt gestreefd naar een zo breed mogelijke vertegenwoordiging van inwoners. Belangrijk hierbij zijn betrokkenheid bij, kennis van en affiniteit met beleidsvraagstukken van maatschappelijke en demografische ontwikkeling.

Het college van B&W benoemt de leden voor een periode van vier jaar. Herbenoeming is eenmaal mogelijk voor eenzelfde periode.

Samenstelling RMDO 2025

- Annie de Lijzer, voorzitter (Breskens)
- Paula Bokelaar, lid (Oostburg)
- Rick Dubbeldam, aspirant-lid m.i.v. 1 oktober 2025 (Breskens)
- Suzie van Hoeve, lid (Nummer Een/Hoofdplaat)
- Marjolein van den Neste, lid (Breskens)
- Therese Pollet, vicevoorzitter lid (Zuidzande)
- Yvonne Weeda, secretaris (Breskens)

De RMDO vergadert in principe eenmaal per maand met uitzondering van de maand juli. Eind juni wordt aanvullend op de reguliere vergadering een interne evaluatiebijeenkomst gehouden. De agenda van de vergaderingen worden gepubliceerd op de website en SamenSluis.

Standaard worden de verantwoordelijk wethouder, Patricia van de Vijver, en de beleidsambtenaar, Richard Schriemer, voor de overleggen uitgenodigd. Over de samenwerking met hen en de ondersteunende dienstverlening is de RMDO meer dan tevreden.

3. De RMDO Koepels

Om onze doelstellingen en taken zo goed mogelijk te kunnen behartigen en uit te voeren, werkt de RMDO met een tweetal koepels. Deze koepels worden voor speciale projecten aangevuld met burgers en specialisten die ervaring hebben met het specifieke domein.

Deze koepels zijn:

- Zorg en Welzijn
- Demografie, Cultuur, Onderwijs, Toerisme en Recreatie, Mobiliteit, Economie en Arbeidsmarkt

Elke koepel legt haar bevindingen voor aan de voltallige RMDO. Na bespreking en acceptatie worden de adviezen en zienswijzen formeel uitgebracht aan het college van B&W en/of de gemeenteraad.

Hieronder een korte toelichting per koepel en een aantal specifieke aandachtspunten.

a. Koepel Zorg en Welzijn

Deze koepel richt zich op zorg en welzijn voor alle inwoners binnen de gemeente Sluis over beleidsonderwerpen op het gebied van het Sociaal Domein.

Verder wordt indien noodzakelijk gebruik gemaakt van de ervaring en kennis van een aantal ervaringsdeskundige leden. Zie hieronder de samenstelling van de koepel.

Door een terugtrekkende overheid komen er steeds meer taken bij de gemeenten te liggen. Hiermee is de noodzaak tot regionaal samenwerken op verschillende beleidsterreinen een feit. Ditzelfde geldt voor de adviesraden. Door gezamenlijk op te trekken met de adviesraden van Hulst en Terneuzen versterken we onze kennis en kunde om, elk in zijn eigen gemeente, passend en deskundig advies te geven. In 2025 zijn we gestart met een gezamenlijk overleg (2 x per jaar) tussen de 3 adviesraden.

Maandelijks hebben de leden van de koepel overleg met de beleidsambtenaar en medewerkers Sociaal Domein. In dit overleg worden de meest recente wederzijdse ontwikkelingen besproken.

Samenstelling Koepel Zorg en Welzijn in 2025:

RMDO: Leden Suzie van Hoeve, Paula Bokelaar en Marjolein van den Neste
Dementievriendelijk Sluis
Mantelzorgorganisatie
Cliëntenraad Okkernoot
Ouder van GGZ-cliënt en ervaringsdeskundige
Buurtzorg
Ervaringsdeskundige rolstoelgebruik
ZorgSaam- Thuiszorg
Contactambtenaar gemeente

b. Koepel Demografie, Cultuur, Onderwijs, Toerisme en Recreatie, Mobiliteit, Economie en Arbeidsmarkt

Deze koepel richt zich op de hierboven genoemde beleidsdomeinen. Er is samenwerking met o.a. de stads- en dorpsraden, burgers met specifieke expertise, het bedrijfsleven, verenigingen, maatschappelijke organisaties en externe deskundigen. Thema's als leefbaarheid, toerisme, veranderende samenstelling van de bevolking (krimp), woningbouw en burgerparticipatie zijn regelmatig aan de orde.

Door te luisteren naar wensen, suggesties, ideeën en knelpunten wordt gezamenlijk besloten of en hoe de RMDO oplossingen en adviezen kan aandragen. Deze kunnen samen door de belangengroeperingen en de gemeente Sluis in beleid worden omgezet of in uitvoering worden gebracht.

Samenstelling Koepel Demografie, Cultuur, Onderwijs, Toerisme en Recreatie, Mobiliteit, Economie en Arbeidsmarkt

RMDO: Leden Annie de Lijzer en Therese Pollet

Verder wordt indien noodzakelijk gebruik gemaakt van de ervaring en kennis van (ervarings)deskundigen.

4. Uitgebrachte adviezen

In het verslagjaar heeft de RMDO een aantal gevraagde en ongevraagde adviezen, zienswijzen en reacties uitgebracht. Ook werden mondeling standpunten, visies en adviezen uitgebracht en toegelicht in periodieke gesprekken en overleg met vertegenwoordigers van de gemeente. De volgende onderwerpen zijn aan de orde gekomen.

RMDO algemeen:

- *Communicatie*: een goede en transparante communicatie is binnen elke organisatie van groot belang. Bij signalen dat de gemeentelijke communicatie hapert of achterwege blijft, stelt de raad dit aan de orde. Wij doen dit onder andere tijdens een regulier overleg met ambtenaren van de afdeling communicatie en zo nodig in overleg met de leden van het college.
- *Rondje West*: de RMDO publiceert in dit magazine artikelen over diverse onderwerpen. Het doel is om meer bekendheid onder en interactiviteit met bewoners te krijgen. De artikelen zijn ook te vinden op de RMDO-website en op SamenSluis.
- *SamenSluis*: op de website SamenSluis, het online dorpsplein voor ontmoeting en verbinding, worden eveneens berichten gepubliceerd om zo ook meer bekendheid onder en interactiviteit met bewoners te krijgen.

Koepel Zorg en Welzijn

- *Zienswijze Evaluatie Beleidsplan Sociaal Domein 2020 – 2024 (25042025)*:
In deze zienswijze hebben we aandacht gevraagd voor de volgende thema's. Terugloop vrijwilligers, burgerinitiatieven, meer en concrete doelstellingen in het nieuwe beleidsplan voor een inclusief Sluis. Verder is aandacht gevraagd voor de onderwerpeneenzaamheid, toegankelijkheid en dementie.
- *Zienswijze op het concept Beleidsplan Sociaal Domein 2026-2030 en het concept Verordening Sociaal Domein gemeente Sluis 2026-2030 (15102025)*
In deze zienswijze hebben we een gekoppelde reactie gegeven op zowel het conceptbeleidsplan als de conceptverordening. We constateren dat de aandachtspunten genoemd bij de evaluatie terugkomen in het nieuwe beleidsplan en de verordening. Verder hebben we gevraagd om blijvende aandacht voor inclusie: alle inwoners van Sluis moeten mee kunnen doen.!
- *Ongevraagd advies toegankelijkheid openbare sanitaire voorzieningen (16102025)*
In dit advies pleiten we voor het wijdverspreiden van openbare toiletten binnen onze gemeente zoals de grotere kernen en de grote parkeerplaatsen aan de kust. Daarbij speciaal aandacht voor een integrale aanpak van de voorzieningen voor mensen met of zonder beperking.
- *Gezondheidsbeleid*
We hebben input gegeven voor het nog te ontwikkelen nieuwe gezondheidsbeleid.

Koepel Demografie, Cultuur, Onderwijs, Toerisme en Recreatie, Mobiliteit en Arbeidsmarkt:

- *Zienswijze Kleinschalig kamperen (22012025)*
We hebben onze zorgen uitgesproken over de uitbreiding van het aanbod van vakantie onderkomens in de gemeente en de consequenties hiervan voor de leefbaarheid en de natuurlijke inpassing in met name de kuststreek. Daarnaast hebben we ook aandacht gevraagd voor de voorwaarde bij uitbreiding en nieuwvestiging een verplichting op te nemen voor het treffen van voorzieningen voor mensen met een lichamelijke beperking.
- *Zienswijze Economische Agenda (15092025)*
We hebben onze visie gegeven op de onderwerpen: mobiliteit en bereikbaarheid, wonen, arbeidsmarkt en onderwijs en het economisch profiel van de regio.

Alle adviezen, zienswijzen en reacties en de reacties van de gemeente zijn te vinden op onze website www.rmdo-sluis.nl

Bewonersbijeenkomst met als thema Samen redzaam...hoe dan?

- Op 12 maart 2025 hebben we in het Ledeltheater een bewonersbijeenkomst gehouden met als thema Samen redzaam...hoe dan? Ter voorbereiding op deze avond zijn er discussiebijeenkomsten belegd met de stads- en dorpsraden en diverse regionale maatschappelijke organisaties. De bewonersbijeenkomst werd gepresenteerd door Petra van der Horst, directeur van de landelijke Koepel Adviesraden Sociaal Domein. Er kwamen niet alleen bewoners naar de bijeenkomst maar ook zorgprofessionals en belangenorganisaties. Ook politici en ambtenaren van de gemeente Sluis waren vertegenwoordigd.
Aan de hand van praktijkvoorbeelden werd uitgebreid gediscussieerd over in hoeverre men zelf bereid was om informele hulp te geven aan buur, vriend of bekende. Er bleek een grote bereidheid te zijn tot het bieden van hulp. Uit de discussies kwam verder naar voren dat elkaar ontmoeten in b.v. een "verlengde huiskamer" gerund door vrijwilligers in elke kern, een grote bijdrage zou kunnen leveren in het samen redzaam zijn.
Met dank aan onze deelnemers en gastspreker kunnen we terugkijken op een geslaagde avond.

5. Relatie stads- en dorpsraden

De afgelopen jaren is een goede samenwerking tussen de RMDO en het merendeel van de stads- en dorpsraden ontstaan. De onderwerpen die specifiek (individuele) stads- en/of dorpsraden aangaan, worden door de desbetreffende stads- of dorpsraad opgepakt. Kernoverstijgende onderwerpen worden hetzij op initiatief van de betrokken stads- en dorpsraden of op initiatief van de RMDO gezamenlijk opgepakt.

De onderlinge verbindende factor tussen de RMDO en de stads- en dorpsraden is de gezamenlijke inzet voor het behoud en het versterken van de leefbaarheid en waar mogelijk voorzieningen in de 17 kernen van de gemeente Sluis.

6. Overige RMDO activiteiten

De leden van de RMDO hebben diverse bijeenkomsten bijgewoond binnen en buiten de gemeente Sluis met als doel hun netwerk te versterken, leden te werven, kennis en informatie te verzamelen. Voorbeelden hiervan zijn:

- Webinars en workshops over onderwerpen in het Sociaal Domein, verzorgd door o.a. de Landelijke Koepel Adviesraden Sociaal Domein;
- Specifieke themabijeenkomsten van stads- en dorpsraden, seminars over relevante beleidsonderwerpen voor de RMDO;
- Deelname aan een aantal burgerparticipatie-onderwerpen, zoals Economische Agenda en Elke Regio Telt, dat in oktober heeft geresulteerd in het Nationaal Programma Vitale Regio's.
- De RMDO heeft in oktober deelgenomen aan het overleg Strategische Regiovisie. Zeeuws Vlaanderen is één van 11 regio's die meedoet aan het Nationaal Programma Vitale Regio's, Hiervoor is in Zeeuws Vlaanderen de Strategische Regiovisie vastgesteld. In de bijeenkomst van oktober kon worden meegedacht over welke thema's, kansen en knelpunten afspraken gemaakt kunnen worden met het Rijk.

7. Financieel overzicht

Hieronder een financieel overzicht van het jaar 2025.

Uitgaven	Bedrag	Inkomsten	Bedrag
		Beschikbaar budget	20.000,00
Presentiegelden	7.494,00		
Onkosten-vergoedingen/trainingen	493,00		
Koepel Adviesraden Sociaal Domein	610,00		
Bijeenkomst Ledeltheater maart 2025	2.719,00		
Vergaderkosten	336,00		
Website	632,00		
Rondje West	810,00		
Totaal	13.094,00	Totaal	20.000,00

BIJLAGE

Samenvatting van de formele opdracht, bevoegdheden en spelregels voor de RMDO.

De RMDO functioneert op basis van de Verordening Burgerparticipatie maatschappelijke ontwikkeling gemeente Sluis 2008.

Doelstelling, opdracht en spelregels.

a. Doelstelling.

Te bereiken dat belanghebbenden bij de Wet Maatschappelijke Ondersteuning vanuit een onafhankelijke positie optimaal worden betrokken bij de voorbereiding, vaststelling, uitvoering en evaluatie van het WMO-beleid en daarop ook daadwerkelijk invloed kunnen uitoefenen. Vanwege de toevoeging 'Demografische Ontwikkeling' en de gevolgen hiervan voor gemeentelijk beleid en uitvoering, worden in het belang van alle bewoners ook deze zaken intensief gevolgd en zo nodig adviezen uitgebracht.

b. Opdracht aan de RMDO.

Gevraagd en ongevraagd adviseren aan B&W dan wel de gemeenteraad over zowel de hoofdlijnen van het te voeren beleid evenals over de uitvoering hiervan en de uitgaven daarvoor ten aanzien van maatschappelijke aangelegenheden of daaraan gerelateerde beleidsterreinen en ten aanzien van de demografische ontwikkelingen bezien vanuit de positie van burgers. Op een actieve wijze verzamelen van relevante informatie. Signaleren van ontwikkelingen en knelpunten. Bevorderen van overleg en samenwerking tussen organisaties, instellingen, groeperingen en personen. Ten minste eenmaal per jaar organiseren van een bijeenkomst voor de inwoners van de gemeente over actuele WMO-relevante thema's met de uitnodiging om bouwstenen aan te dragen voor een goede taakuitoefening.

c. Spelregels voor de gemeente en de RMDO.

B&W dan wel gemeenteraad vragen *vroegtijdig* advies zodat dit van wezenlijk belang kan zijn op de beleidsontwikkeling;

Gevraagde adviezen brengt de RMDO binnen zes weken schriftelijk uit

B&W dan wel gemeenteraad informeren de RMDO binnen vier weken na ontvangst van een advies over het genomen besluit. Afwijking van het advies moeten zij met redenen omkleden.

Indien hetzij B&W hetzij de RMDO aangeven daaraan behoefte te hebben vindt overleg plaats tussen B&W en de RMDO.

De gemeente verstrekt uit eigen beweging en op verzoek tijdig alle informatie die de RMDO nodig heeft voor zijn taakvervulling op een zodanig tijdstip dat invloed mogelijk is op de beleidsvorming en besluitvorming tenzij, enig wettelijk voorschrift dit in de weg staat.

Tot slot biedt de gemeente de volgende ondersteunende faciliteiten: Een vaste contactambtenaar als aanspreekpunt voor de RMDO, een jaarlijks budget voor de kosten van deskundigheidsbevordering en te maken organisatiekosten, zoals vervoer, deelnamekosten, etc., vergaderruimte en kopieerfaciliteiten, in bruikleen een iPad voor alle RMDO-leden en presentiegeld.

Zie verder hiervoor de Verordening Burgerparticipatie Maatschappelijke Ontwikkeling gemeente Sluis 2008 op de website van de RMDO (www.rmdo-sluis.nl).